

	สุดารัตน์ รอดบุญส่ง 2549: การปรับตัวทางวัฒนธรรมของชุมชน บริเวณอ่างเก็บน้ำ
	เขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ วิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สาขาพัฒนาสังคม
	โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์
	โสวัตรี ณ ถลาง, Ph.D. 161 หน้า
	ISBN 974-16-2082-9
การวิจัยเรื่องการปรับตัวทางวัฒนธรรมของชุมชน บริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลด้านประชากร เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ศึกษากระบวนการปรับตัวของชุมชน และประมวลวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตที่เชื่อมโยงกับคุณค่าการพัฒนาที่เกิดขึ้นของชุมชน การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการจะศึกษาและการสนทนากลุ่มโดยกำหนดกลุ่มบุคคลเป้าหมายที่ต้องการศึกษา นอกจากนี้ยังเก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม จากประชาชนจำนวน 134 คนในพื้นที่หมู่ 9 บ้านท่าเรือ ต.ท่าปลา อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์ ผลการศึกษาพบว่าภายหลังจากการดำเนินนโยบายด้านการพัฒนาของรัฐทำให้เกิดโครงการสร้างเขื่อนสิริกิติ์ในพื้นที่อำเภอท่าปลา(เก่า) จังหวัดอุตรดิตถ์ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนต้องอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน ซึ่งรัฐมีการจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้อพยพด้วยเงินและการสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยให้ใหม่ในบริเวณนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน อย่างไรก็ตามถิ่นที่อยู่อาศัยใหม่ไม่มีความพร้อมทางด้านกายภาพและสังคมทำให้ครอบครัวส่วนใหญ่ที่ย้ายมาอยู่ต้องแตกสลายย้ายถิ่นฐานกันออกจากชุมชนไป จนกระทั่งได้มีชาวบ้านบางส่วนได้รวมตัวกันแก้ไขปัญหาด้วยภูมิปัญญาและพลังของกลุ่มเพื่อความอยู่รอด ทำให้ใน ระยะเวลาต่อมาพวกเขาเหล่านั้นได้ตัดสินใจอพยพหาถิ่นที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ที่เหมาะสมกว่าในบริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนสิริกิติ์ และพัฒนามาจนกลายเป็นหมู่บ้านท่าเรือในปัจจุบัน การที่ชาวบ้านมาตั้งถิ่นฐานใหม่ในบริเวณอ่างเก็บน้ำที่ไม่มีที่ดินทำกินนี้จึงทำให้ต้องมีการปรับตัวใหม่ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในการดำรงชีพ การปรับตัวที่เกิดขึ้นมี 3 ด้าน คือ การปรับตัวด้านการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ	

สุดารัตน์ รอดบุญส่ง 2549: การปรับตัวทางวัฒนธรรมของชุมชน บริเวณอ่างเก็บน้ำ
เขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สาขาพัฒนาสังคม
โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์
โสวัตร วัฒนกลาง, Ph.D. 161 หน้า
ISBN 974-16-2082-9

การวิจัยเรื่องการปรับตัวทางวัฒนธรรมของชุมชน บริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลด้านประชากร เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ศึกษากระบวนการปรับตัวของชุมชน
และประมวลวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตที่เชื่อมโยงกับคุณค่าการพัฒนาที่เกิดขึ้นของชุมชน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการจะศึกษาและการสนทนากลุ่มโดยกำหนดกลุ่ม
บุคคลเป้าหมายที่ต้องการศึกษา นอกจากนี้ยังเก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง
ๆ และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม จากประชาชนจำนวน 134 คนในพื้นที่หมู่ 9 บ้านท่าเรือ
ต.ท่าปลา อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์

ผลการศึกษาพบว่าภายหลังจากการดำเนินนโยบายด้านการพัฒนาของรัฐทำให้เกิดโครงการสร้าง
เขื่อนสิริกิติ์ในพื้นที่อำเภอท่าปลา(เก่า) จังหวัดอุตรดิตถ์ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนต้อง
อพยพโยกย้ายถิ่นฐาน ซึ่งรัฐมีการจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้อพยพด้วยเงินและการสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยให้ใหม่ใน
บริเวณนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน อย่างไรก็ตามถิ่นที่อยู่อาศัยใหม่ไม่มีความพร้อมทางด้านกายภาพและ
สังคมทำให้ครอบครัวส่วนใหญ่ที่ย้ายมาอยู่ต้องแตกสลายย้ายถิ่นฐานกันออกจากชุมชนไป จนกระทั่งได้มี
ชาวบ้านบางส่วนได้รวมตัวกันแก้ไขปัญหาด้วยภูมิปัญญาและพลังของกลุ่มเพื่อความอยู่รอด ทำให้ใน
ระยะเวลาต่อมาพวกเขาเหล่านั้นได้ตัดสินใจอพยพหาถิ่นที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ที่เหมาะสมกว่าในบริเวณอ่าง
เก็บน้ำเขื่อนสิริกิติ์ และพัฒนามาจนกลายเป็นหมู่บ้านท่าเรือในปัจจุบัน การที่ชาวบ้านมาตั้งถิ่นฐานใหม่
ในบริเวณอ่างเก็บน้ำที่ไม่มีที่ดินทำกินนี้จึงทำให้ต้องมีการปรับตัวใหม่ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในการ
ดำรงชีพ การปรับตัวที่เกิดขึ้นมี 3 ด้าน คือ การปรับตัวด้านการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ด้านการ
ประกอบอาชีพ และด้านประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

____/____/____